

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/2/2023
Identifikačné číslo spisu:	3121010159
Dátum vydania rozhodnutia:	15.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3121010159.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Beáty Javorkovej v trestnej veci obvineného L. M., v konaní o podmienenečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí s následným verejným vyhlásením rozhodnutia konanom 15. augusta 2023 v Bratislave, o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín z 29. apríla 2021, sp. zn. 6PP/43/2021, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku uznesením Okresného súdu Trenčín z 29. apríla 2021, sp. zn. 6PP/43/2021, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 2 Trestného poriadku

porušený zákon

v ustanoveniach § 66 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v neprospech obvineného L. M..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku uznesenie Okresného súdu Trenčín z 29. apríla 2021, sp. zn. 6PP/43/2021, sa zrušuje.

III. Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

IV. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Trenčín sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Okresný súd Trenčín (ďalej aj „okresný súd“) uznesením z 29. apríla 2021, sp. zn. 6PP/43/2021, podľa

§ 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 415 Trestného poriadku podmienene prepustil obvineného L. M. z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza z 24. januára 2020, sp. zn. 3T/7/2020 a trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo 7. mája 2019, sp. zn. 3T/62/2019, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza z 15. mája 2019, sp. zn. 3T/62/2019, v spojení s uznesením Okresného súdu Prievidza z 30. septembra 2020, sp. zn. 3T/62/2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 2. februára 2021, sp. zn. 23Tos/12/2021, a podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona obvinenému určil skúšobnú dobu vo výmere 1 rok.

Podľa § 176 ods. 3 Trestného poriadku predmetné uznesenie neobsahovalo písomné odôvodnenie, pretože po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí sa obvinený a prokurátor vzdal práva na podanie sťažnosti.

II.

Dovolenie

a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému uzneseniu Okresného súdu Trenčín podala dovolanie ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerka spravodlivosti“) písomným podaním z 2. septembra 2022, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 2 Trestného poriadku.

V podanom dovolaní ministerka spravodlivosti poukázala na to, že obvinený L. M. bol trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo 7. mája 2019, sp. zn. 3T/62/2019, právoplatným 31. mája 2019, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza z 15. mája 2019, sp. zn. 3T/62/2019, právoplatným 28. mája 2019, uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiace, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 22 mesiacov. Podľa § 50 ods. 2 Trestného zákona bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe podľa svojich schopností zameškané výživné.

Trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza z 24. januára 2020, sp. zn. 3T/7/2020, právoplatným 22. februára 2020, bol obvinený L. M. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 13 mesiacov. Výkon tohto trestu odňatia slobody bol obvinenému L. M. nariadený 2. marca 2020 a nariadenie výkonu trestu bolo Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom doručené 5. marca 2020. Do ústavu na výkon trestu odňatia slobody bol obvinený L. M. dodaný 19. júna 2020.

Následne bolo vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 3T/62/2019 rozhodnuté uznesením z 30. septembra 2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 2. februára 2021, sp. zn. 23Tos/12/2021, podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona o tom, že obvinený sa v skúšobnej dobe podmienene odsúdenia neosvedčil a trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace vykoná. Výkon trestu vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 3T/62/2019 bol nariadený 12. februára 2021. Nariadenie výkonu trestu bolo Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom doručené 17. februára 2021. Predpokladaný nástup trestu mal obvinený 19. júla 2021 po ukončení trestu uloženého trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/7/2020.

Obvinený L. M. bol taktiež uznaný za vinného rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 20. januára 2021, sp. zn. 2T/89/2020, právoplatným 16. marca 2021, z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 348 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace.

Okresnému súdu Trenčín bola 12. februára 2021 doručená žiadosť obvineného L. M. o podmienene

prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a 9. marca 2021 bolo súdu doručené hodnotenie k žiadosti o podmienené prepustenie z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom spolu so skráteným výpisom klienta, z ktorého vyplývalo, že odsúdený bol vo výkone trestu vo veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 3T/7/2020 a pod sp. zn. 3T/62/2019. Avšak 23. marca 2021 bol obvinenému L. M. Okresným súdom Prievidza nariadený ďalší výkon trestu, a to pod sp. zn. 2T/89/2020. Nariadenie výkonu trestu bolo Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom doručené 1. apríla 2021, pričom predpokladaný nástup trestu mal mať obvinený 19. novembra 2021 po ukončení trestu uloženého Okresným súdom Prievidza v konaní pod sp. zn. 3T/62/2019.

Z uvedeného prehľadu podľa ministerky spravodlivosti vyplýva, že Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom bolo doručené nariadenie výkonu trestu vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/89/2020 až po tom, ako ústav odoslal Okresnému súdu Trenčín hodnotenie k žiadosti o podmienené prepustenie obvineného z výkonu trestu odňatia slobody spolu so skráteným výpisom klienta.

Okresný súd Trenčín napadnutým uznesením obvineného podmiennečne prepustil a vydal príkaz na jeho prepustenie, pričom vychádzal z tzv. skráteného výpisu klienta a priložených rozhodnutí, z ktorých vyplývalo, že odsúdený bol vo výkone trestu odňatia slobody „iba“ pre dva tresty. Napadnuté uznesenie bolo Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom doručené 7. mája 2021. Následne, po vykonaní verejného zasadnutia a právoplatnom skončení veci bolo zistené, že obvinený bol vo výkone trestu odňatia slobody pre tri tresty, čo vyplynulo z následného hlásenia zmien, v ktorých ústav na výkon trestu uvádzal, že obvinený bol prepustený celkom z troch trestov.

V čase rozhodovania Okresného súdu Trenčín o podmienenom prepustení vykonával obvinený L. M. tri postupne uložené tresty, a to tresty uložené Okresným súdom Prievidza pod sp. zn. 3T/7/2020, sp. zn. 3T/62/2019 a sp. zn. 2T/89/2020.

Po citácii § 66 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona ministerka spravodlivosti uviedla, že postupne uložené a doposiaľ nevykonané tresty rovnakého druhu sa v zmysle § 101 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody považujú z hľadiska ich výkonu za trest jeden. Ak odsúdený vykonáva popri sebe viac trestov, poradie ich výkonu určí príslušný ústav na výkon trestu a z hľadiska výkonu trestu sa považujú za jeden trest a rovnako tak aj lehota na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa počíta z výkonu všetkých postupne uložených trestov, pričom podmienky stanovené v § 66 ods. 1 Trestného zákona na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa musia posudzovať pri každom treste samostatne. Všetky postupne nariadené (a nevykonané) tresty odňatia slobody sa pre potreby podmieneného prepustenia sčítavajú a lehota podmieneného prepustenia vykonaného trestu sa určí z tohto súčtu. Tak ako to vyplýva zo skráteného výpisu klienta, dátum podmieneného prepustenia vo veci Okresného súdu Prievidza pod sp. zn. 3T/7/2020, sp. zn. 3T/62/2019 a 2T/89/2020 je 18. apríl 2021.

Ministerka spravodlivosti ďalej uviedla, že súd, ktorý rozhodne o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, musí vo výroku svojho rozhodnutia uviesť, z ktorého výkonu trestu odňatia slobody sa obvinený podmiennečne prepúšťa. S poukazom na uvedené v prípade, ak súd obvineného prepúšťa z výkonu trestu pri viacerých uložených trestoch, musí tak urobiť v prípade všetkých trestov, ktoré obvinený aktuálne vykonáva.

Obdobne je pritom táto vec riešená aj v rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky z 20. decembra 1996, sp. zn. 2Tzn/196/1996, v zmysle ktorého: „Rozhoduje-li soud o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody za situace, kdy jde o výkon více postupně uložených trestů, musí ve výroku usnesení výslovně uvést všechny tresty, které se z hlediska ustanovení § 61 odst. 1 Tr. zákona považují za trest jediný (§ 64 zákona č. 59/1965 Sb., ve snění pozdějších předpisu).“

Obvinený L. M. vykonával tri postupne uložené a celkom nevykonané tresty, ktoré sa považujú za trest jediný, na základe čoho mal byť podľa ministerky spravodlivosti prepustený zo všetkých troch trestov,

čo mal súd uviesť aj do výroku rozhodnutia. Tým, že k tomu nedošlo, došlo k porušeniu zákona v jeho neprospech.

Nakoľko za danej situácie by mal obvinený L. M. nastúpiť a vykonať trest, z ktorého podmienčne prepustený nebol, ministerka spravodlivosti využila svoje oprávnenie a v zmysle § 380 ods. 4 Trestného poriadku odložila výkon rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 2T/89/2020.

S poukazom na uvedené ministerka spravodlivosti konštatovala, že pri podmienčnom prepustení obvineného došlo k porušeniu zákona v neprospech obvineného L. M., na základe čoho navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Okresného súdu Trenčín z 29. apríla 2021, sp. zn. 6PP/43/2021, právoplatným toho istého dňa, bol porušený zákon v § 66 ods. 1 Trestného zákona a § 101 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody v neprospech obvineného L. M.. Ďalej navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Okresného súdu Trenčín z 29. apríla 2021, sp. zn. 6PP/43/2021, právoplatné toho istého dňa zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Trenčín prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa písomným podaním z 25. októbra 2022 vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“), ktorý uviedol, že podľa jeho názoru došlo k splneniu všetkých zákonných podmienok a predpokladov pre podanie dovolania ministerkou spravodlivosti v prospech obvineného L. M., pričom podané dovolanie považuje za plne opodstatnené a dôvodné. S poukazom na to prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v zhode s petítom uvedeným v dovolaní ministerky spravodlivosti.

K dovolaniu ministerky spravodlivosti sa vyjadril aj obvinený L. M. prostredníctvom obhajkyne JUDr. Danice Birošovej písomným podaním z 11. januára 2023, v ktorom uviedol, že s obsahom dovolania ministerky spravodlivosti sa v celom rozsahu stotožňuje čo do skutkových aj právnych dôvodov, k podanému dovolaniu sa pripája, považuje ho za dôvodné a navrhuje, aby mu dovolací súd vyhovel a rozhodol tak ako je uvedené v petite dovolania.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 16. januára 2023.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Trestného poriadku a zistil, že dovolanie bolo podané ministerkou spravodlivosti ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku, proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 371 ods. 2 Trestného poriadku], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Trestného poriadku, na podnet osoby, ktorej Trestný poriadok nepriznáva právo na podanie dovolania, s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Nezistiac dôvody pre odmietnutie dovolania podľa § 382 Trestného poriadku najvyšší súd viazaný jeho dôvodmi (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku) preskúmal následne zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým podala ministerka spravodlivosti dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, a dospel k záveru, že uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku je v posudzovanej veci zjavne preukázaný (§ 382a Trestného poriadku).

Podľa § 371 ods. 2 Trestného poriadku minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov

uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienечne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienечnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

Ustanovenie § 371 ods. 2 Trestného poriadku rozširuje nielen dôvody dovolania, ale aj okruh rozhodnutí, proti ktorým môže minister spravodlivosti podať dovolanie, keď ministra spravodlivosti oprávňuje podať dovolanie okrem dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku aj vtedy, ak bolo napadnutým rozhodnutím porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe a Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienечne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienечnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste, ale aj okruh rozhodnutí, proti ktorým možno dovolanie podať. Uvedené otázky sú totiž vždy predmetom iných rozhodnutí, než taxatívne vymedzených v § 368 ods. 2 Trestného poriadku.

V predmetnej veci podala ministerka spravodlivosti dovolanie proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, ktorým bol obvinený L. M. podmienечne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza z 24. januára 2020, sp. zn. 3T/7/2020 a trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza zo 7. mája 2019, sp. zn. 3T/62/2019, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza z 15. mája 2019, sp. zn. 3T/62/2019, v spojení s uznesením Okresného súdu Prievidza z 30. septembra 2020, sp. zn. 3T/62/2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 2. februára 2021, sp. zn. 23Tos/12/2021. V podanom dovolaní pritom poukázala na to, že v čase rozhodovania Okresného súdu Trenčín bol obvinenému nariadený aj výkon ďalšieho trestu odňatia slobody, a to rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 20. januára 2021, sp. zn. 2T/89/2020.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienечne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienечného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienечného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienечne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Preskúmaním predloženého spisového materiálu dospel najvyšší súd k záveru, že podané dovolanie ministerky spravodlivosti je dôvodné, pretože tak ako je zrejmé z odpisu registra trestov obvineného L. M., v čase rozhodovania Okresného súdu Trenčín napadnutým uznesením mu bol okrem trestov odňatia slobody uložených v konaniach vedených na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 3T/62/2019 a 3T/7/2020 uložený aj trest odňatia slobody rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 20. januára 2021, sp. zn. 2T/89/2020. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť 16. marca 2021, a z tohto dôvodu sa nenachádzal ani v skrátenom výpise klienta, predloženom Ústavom na výkon trestu Dubnica nad Váhom 9. marca 2021 (č. l. 5 spisu), ani v pripojenom odpise registra trestov z 12. februára 2021 (č. l. 6 - 7 spisu). Uvedené však nič nemení na tom, že ku dňu rozhodovania Okresného súdu Trenčín bol obvinenému L. M. nariadený aj výkon tohto trestu odňatia slobody, čo znamená, že v prípade, ak

Okresný súd Trenčín obvineného napadnutým uznesením podmiennečne prepustil, mal ho podmiennečne prepustiť z výkonu všetkých uložených trestov odňatia slobody, teda aj z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu v konaní vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 2T/89/2020. Pokiaľ tak Okresný súd Trenčín nepostupoval, došlo tým k porušeniu zákona v § 66 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v neprospech obvineného L. M..

S poukazom na uvedené preto najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu Trenčín, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Okresnému súdu Trenčín prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Zároveň dáva v tejto súvislosti do pozornosti, že podľa § 391 ods. 2 Trestného poriadku v novom konaní nemôže dôjsť ku zmene rozhodnutia v neprospech obvineného.

Pre úplnosť sa žiada doplniť, že najvyšší súd nevyslovil v predmetnej veci porušenie zákona aj v ministerkou spravodlivosti uvádzanom § 101 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z., a to s poukazom na to, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 2 môže v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu napĺňať iba porušenie ustanovenia Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, nie osobitného predpisu o výkone trestu odňatia slobody. S poukazom na uvedené preto najvyšší súd vyslovil v predmetnej veci porušenie zákona len vo vzťahu k ustanoveniam § 66 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona týkajúcim sa podmiennečného prepustenia obvineného z výkonu trestu odňatia slobody, tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.